

FEDERACIÓ DE
MOVIMENTS DE
RENOVACIÓ DE
PEDAGÒGICA DE
CATALUNYA

Avda Drassanes, 3 08001 - Barcelona Tf. 934817388 mmp@pangea.org

Amb el patrocini de la

FUNDACIÓ
PROPEDAGÒGIC

RECULL DE PREMSA -EDUCACIÓ-

DIJOUS 17 DE DESEMBRE DE 2009

[EL PERIODICO](#)

[Article de Dolors Rius: 'Una educació líder'](#)

[EL PERIODICO](#)

[Article de Rosa Cañadell: 'Per què tanta oposició'](#)

[EL PAIS](#)

[Los bachilleres protestan contra la selectividad](#)

[LA VANGUARDIA](#)

[Gobierno y autonomías se dan un mes para concretar un pacto por la Educación](#)

[EL PUNT](#)

[Els directors d'escola denuncien el retard en la cobertura de les baixes](#)

[EL PERIODICO](#)

[Catalunya és la comunitat autònoma on els nens mengen pitjor](#)

[MAGAZINE](#)

[¿Padres o managers?](#)

[LA VANGUARDIA](#)

[L'ascensor social](#)

[3-24.CAT](#)

[La Generalitat Valenciana descarta portàtils a les aules perquè provoquen miopia](#)

[3-24.CAT](#)

[No troben tutors de pràctiques per al nou màster de formació de professors de Secundària](#)

[EL PAIS](#)

[Equivalencias en Bolonia](#)

EL PERIODICO. 17.12.09

ARTICLE DE DOLORS RIUS:

'UNA EDUCACIÓ LÍDER'

L'única modificació real de dates beneficia l'alumnat

DOLORS RIUS, SECRETÀRIA GENERAL DEL DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ

Els pròxims dies, el Consell Escolar de Catalunya debatrà en el ple la proposta de nou calendari escolar que ha plantejat el Departament d'Educació. Una vegada aprovat el dictamen del consell, el departament revisarà la proposta per introduir-hi les modificacions que siguin necessàries i publicarà l'ordre al Diari Oficial de la Generalitat. Serà, llavors sí, una realitat.

Divuit anys i fins a quatre debats sense decisió presa hauran passat des del primer informe emès pel Consell Escolar de Catalunya. Va ser el 1991. És clar que prendre decisions implica no satisfer les expectatives de tothom. És convenient aclarir alguns dubtes. La proposta arriba després que els últims dos anys el Consell Escolar hagi debatut en diferents ocasions els informes elaborats per una comissió de treball, així com el ventall de propostes que va realitzar inicialment el departament.

L'única realitat és el canvi de la segona setmana de setembre, que fins ara havia estat de vacances per als alumnes, per una setmana al febrer o al març, que també serà de vacances. Aquest és l'únic canvi real. Un sol canvi que beneficia a qui ha de beneficiar: l'alumnat. Perquè la millor distribució dels temps lectius i d'oci en el curs té per objecte incrementar la qualitat i els resultats de l'itinerari pedagògic dels alumnes.

¿Altera, doncs, els ritmes de conciliació de la vida personal, laboral i familiar? Abans del 2006, no hi havia ajudes per a aquesta conciliació. Les subvencions per organitzar activitats obrint les escoles en períodes no lectius no es donaven. És a dir, pares i mares havien de buscar com solucionar la situació. El Pacte Nacional per a l'Educació va crear i va consolidar aquest instrument de millora de la conciliació de la vida personal, laboral i familiar. L'any passat, el Departament d'Educació de la Generalitat va destinar 1.375.000 € (dels quals 75.000 van ser oferts pel Consorci d'Educació de Barcelona) per organitzar activitats durant tres setmanes: l'última de juny i les dues primeres de setembre. Gairebé un 40% no va ser necessari adjudicar-los.

És cert que en bona mesura és atribuïble a la nostra tasca administrativa, àrdua i a vegades excessivament complicada. Hem de fer-ho molt millor, agilitzant els tràmits per sol·licitar-les, convocant-les amb més antelació. Estem treballant en això. I ho fem també d'acord amb les entitats de l'oci que han de convertir-se (en realitat, ja ho són), en un potent sector econòmic.

Actualment, la segona setmana de setembre és una setmana de vacances per als alumnes, no per als docents. Per tant, els nois i noies no van al col·legi. Fora que les AMPAS o els ajuntaments organitzin activitats extraescolars, moltes d'elles subvencionades amb aquesta convocatòria d'escoles obertes que anualment planteja el Departament d'Educació.

Amb el canvi a la setmana de febrer, passarà exactament el mateix, però els docents no hauran d'estar als centres escolars. Obriran els centres que hagin organitzat activitats aprofitant la convocatòria d'escoles obertes. En cap cas s'altera la situació econòmica de les famílies o els ajuntaments. Seguirem treballant amb ajuntaments i AMPAS per facilitar i millorar l'accés a aquestes ajudes.

El resultat final és que en el període de tres anys hem introduït un nou sistema d'ajudes a la conciliació, que ara ni treiem ni disminuïm. Al contrari: treballem amb els sectors per potenciar una oferta en què tothom pugui tenir cabuda. Simplement, introduïm el canvi de data. Una setmana per una altra. En benefici de l'alumnat, que és l'únic objectiu per al qual ha de treballar l'educació.

L'educació fa temps que s'ha d'adaptar als ritmes frenètics de la nostra societat i, per primera vegada, és la que pren la iniciativa i pretén marcar el ritme. Del fet que es plantegen seriosos interrogants no en tenim cap dubte. Qualsevol canvi provoca incerteses.

¿Per què és més complicat conciliar el setembre que el febrer? Se'ns pot dir que el febrer és un mes d'intensa activitat laboral. ¿No ho és la segona setmana de setembre? Sembla més complicat perquè ve de sobte. ¿Hi ha la possibilitat d'introduir el costum d'un canvi sense afegir costos ni a les famílies ni als ajuntaments? Sense cap dubte. Queda demostrat que hi ha recursos, capacitat de maniobra i capacitat de treballar conjuntament.

És cert que estem davant un canvi de mentalitat, no solament per a l'educació, sinó també per al país. Introduir la pausa d'hivern no és un costum per a nosaltres i pot generar dubtes que s'hauran de dissipar a mesura que es consolidi el canvi. També al Departament d'Educació l'obliga a avançar processos (preinscripcions, oposicions, nomenaments, construccions) en una tasca difícil, però necessària, per tenir-ho tot a punt abans.

En la necessitat de modificació del calendari escolar tothom hi està d'acord: ¿no ha arribat el moment, 18 anys després dels primers debats, de prendre la decisió?

[inici](#)

EL PERIODICO. 17.12.09

ARTICLE DE ROSA CAÑADELL:

'PER QUÈ TANTA OPOSICIÓ'

Millorar l'educació no significa fer canvis constants

ROSA CAÑADELL, PSICÒLOGA. PROFESSORA. PORTAVEU D'USTEC-STES

És veritat que no s'ha dut a terme cap referèndum sobre el canvi de calendari escolar proposat pel conseller Maragall, però en els dos debats televisius als quals he assistit (Josep Cuní a TV-3 i BTV), les votacions dels televidents eren de més d'un 70% en contra de la mesura. Donat que es realitzaven al matí, suposem que eren els pares i mares els que opinaven, perquè el professorat estava impartint classe a aquella hora. Per un altre costat, una majoria del professorat (i els sindicats que el representen) s'ha manifestat també en contra d'aquesta proposta. I fins i tot des dels municipis han sorgit veus sobre la seva impossibilitat d'organitzar activitats extraescolars durant el mes de febrer, tal com els havia encomanat el senyor Maragall.

Tenim, doncs, una important oposició a una proposta que, malgrat tot, el conseller s'entesta a tirar endavant. Una actitud antidemocràtica a la qual ja ens té acostumats i que consisteix a utilitzar els mitjans de comunicació per imposar les propostes abans de negociar-les amb la comunitat educativa, cosa que, en lloc de permetre el consens i les solucions negociades, l'únic que genera és més problemes.

Aquesta oposició inclou molts aspectes diferents i des de molts punts de vista. Però en algunes qüestions sembla que tothom hi està d'acord: no és una mesura urgent ni prioritària, no és clar que porti grans millores ni per a l'educació ni per a les famílies, s'està fent d'una manera precipitada, sense consens, i sense que estiguin resolts

tots els problemes que genera. És cert que l'actual calendari escolar és millorable, però també ho és que no hi ha un calendari ideal que satisfaci a tothom. Un dels problemes principals que tenen plantejat les famílies és la dificultat de conciliar les vacances laborals amb les escolars. Això no se soluciona amb cap canvi de calendari, ja que els dies lectius són sempre els mateixos i, per tant, la dificultat solament es trasllada, no se soluciona.

Les famílies, especialment les que disposen de menys recursos econòmics, s'oposen al nou calendari perquè no tenen clar qui cuidarà els seus fills i filles durant la setmana de vacances del mes de febrer. El conseller, a banda de recomanar cínicament que vagin a esquiar, no s'ha compromès amb prou mesures i finançament per facilitar que les associacions de pares/mares i els ajuntaments organitzin activitats. A més a més, no totes les AMPAS ni tots els ajuntaments tenen capacitat per fer-ho. I si bé això queda compensat per l'avançament de l'inici de curs, moltes famílies opinen, amb raó, que durant els mesos d'estiu és molt més fàcil organitzar activitats per als nens que al mes de febrer.

Per part del professorat, el rebuig és un compendi de cansament i malestar produït per una política educativa que canvia les normes de joc constantment dificultant així el seu treball a l'aula: disminució de les plantilles, massificació, substitucions que no arriben a temps, nomenaments a interins i substituïts cada vegada més precaris, aprovació d'una llei d'educació amb el seu rebuig, etcètera. I ara, quan el curs ja ha començat i ja està programat, el conseller imposa un nou calendari que suposa tota una sèrie de complicacions organitzatives per als centres escolars, sense haver pogut discutir i buscar solucions als nous problemes, sense que estigui clar que l'Administració tindrà a punt totes les plantilles a finals de juny, sense deixar temps suficient al setembre per poder preparar el nou curs, i, a més a més, canviant les condicions de treball dels mestres que feien jornada intensiva al juny. Aquesta jornada respon a les dificultats climatològiques i també a un compromís amb el professorat que compensava les hores de més que fa durant el curs amb sortides, colònies i altres activitats fora del seu horari lectiu.

Millorar l'educació no significa fer canvis constants, al capritx dels que manen, decidits al marge de les necessitats dels centres i sense recursos suficients. Tot al contrari, millorar l'educació implica haver estudiat molt bé el que és necessari canviar, escoltar els professionals que coneixen els problemes i les necessitats i, finalment, dedicar a això els recursos suficients. I tot amb calma i consens.

El professorat està molt fart d'haver de solucionar els problemes derivats de la política d'aquest conseller i no poder dedicar el seu temps i els seus esforços a millorar la seva acció pedagògica: primer va ser la sisena hora, que no ha millorat res, i va suposar molts canvis i va empitjorar les possibilitats de coordinació i d'atenció a l'alumnat amb dificultats, després d'una sèrie de plans i projectes que han augmentat la quantitat de papers i informes, només per aconseguir uns pocs recursos més; en aquest curs, la introducció dels portàtils per als alumnes, feta a corre-cuita i sense les instal·lacions adequades. I ara, un canvi de calendari que no beneficia a ningú. En definitiva, el professorat vol treballar bé, però li falten recursos i li sobren interferències.

[inici](#)

EL PAIS. 17.12.09

LOS BACHILLERES PROTESTAN CONTRA LA SELECTIVIDAD

Medio millar de estudiantes se concentraron ayer en la plaza de Sant Jaume y se manifestaron por el centro de Barcelona para protestar contra la nueva selectividad. Piden dos años de moratoria para los alumnos ya matriculados en primero y segundo de bachillerato, y alegan que el nuevo modelo de selección perjudica a unos 2.000 bachilleres que han encaminado sus pasos para estudiar Psicología, Terapia Ocupacional, Logopedia o Educación Física (INEF), carreras que pasarán a formar parte de la rama de Ciencias de la Salud, por lo que a los bachilleres de Ciencias Sociales se les exigirán notas más altas para acceder a la carrera.

[inici](#)

LA VANGUARDIA. 17.12.09

GOBIERNO Y AUTONOMÍAS SE DAN UN MES PARA CONCRETAR UN PACTO POR LA EDUCACIÓN

El Gobierno y las comunidades autónomas han acordado un plazo de un mes para concretar las propuestas que posibiliten un pacto de educación, después de que el ministro Ángel Gabilondo haya presentado hoy a los consejeros del ramo un documento de bases "abiertas", modificables y ampliables.

En la rueda de prensa posterior a la reunión sectorial, Gabilondo ha destacado que hoy se ha dado un paso en la dirección de la viabilidad de un pacto social y político por la Educación ("Estamos más cerca -ha dicho- de que sea posible"), sobre el que también se conversa con partidos y organizaciones sociales en un diálogo simultáneo. Así, el ministro ha precisado que no hay una celeridad para cerrar el pacto, pero antes de fin de año informará de si considera que el proceso puede seguir adelante.

Las comunidades enviarán al ministro hasta el 15 de enero sugerencias sobre el documento entregado hoy y sobre propuestas concretas y volverán a reunirse el próximo 27 ó 28 de enero con el ministro Gabilondo. El ministro ha indicado que algunos consejeros han planteado en la reunión cuestiones como la libertad de "elección" y la cohesión educativa, y ha añadido que una de sus prioridades es la consistencia del sistema basada en la colaboración. Sobre la libertad, ha citado el artículo 27 de la Constitución como eje del pacto.

En relación con la libertad de elección, ha admitido que es una "lectura legítima" y se ha mostrado dispuesto a debatir qué significa este concepto, así como qué implica concertar un centro educativo, qué es la calidad y la excelencia. El ministro ha valorado la disposición de todas las comunidades autónomas a pesar de las discrepancias y ha argumentado que primero es necesario ponerse de acuerdo en cuáles son los asuntos que hay que tratar, para, después, llegar a soluciones concretas elaboradas conjuntamente sobre asuntos como el fracaso escolar y el abandono prematuro de los estudios.

El Ministerio ya dispone de ideas concretas, pero Gabilondo no las ha adelantado. En cuanto a la inversión en educación, ha remachado que no habrá pacto si no hay un compromiso de financiación entre el Gobierno central y las comunidades autónomas que quede al margen de la coyuntura económica y política. En su discurso ante los consejeros, Gabilondo ha precisado que esa financiación deberá equipararse con la UE "en relación con la renta per cápita o la inversión por estudiante".

En nombre de las comunidades autónomas que gobierna el PP, la consejera de Madrid, Lucía Figar, ha declarado a la prensa que el documento presentado por Gabilondo es "genérico, abstracto e impreciso" pues omite asuntos como la libertad de enseñanza y la vertebración del sistema educativo. Por ello, ha pedido que se disponga cuanto antes de una propuesta concreta "porque mientras se sigue hablando se dan cambios legislativos importantes como las modificaciones curriculares que introducen la reforma de la Ley del Aborto, la Ley de Economía Sostenible o el Real Decreto de la Enseñanza Concertada".

El consejero de Educación de Cataluña, Ernest Maragall, ha manifestado una sensación de "avance" hacia un pacto de educación porque hay una "conciencia compartida" de que no se puede "eternizar el debate" y que hay "condiciones" para lograr un acuerdo en un plazo "breve". Ha añadido que los puntos de coincidencia entre las comunidades autónomas son la mejora de los resultados escolares al final de la ESO y el aumento de los que siguen estudiando después de la enseñanza obligatoria.

[inici](#)

EL PUNT. 17.12.09

ELS DIRECTORS D'ESCOLA DENUNCIEN EL RETARD EN LA COBERTURA DE LES BAIXES

Més de cent responsables de CEIP del Camp volen més comunicació amb Educació

Les escoles tenen dificultats per cobrir les baixes de mestres aquest curs a causa del sistema de nomenaments de la borsa d'interins. El canvi en els dies que Educació fa els nomenaments provoca que una part de les substitucions es produeixin gairebé una setmana més tard. Els directors dels centres de primària demanen, a més, que Educació també cobreixi les baixes inferiors a quatre dies. Ahir van acudir als serveis territorials per demanar una comunicació més directa amb el departament.

Els responsables dels centres d'educació primària arrosseguen des de principi de curs un problema en la cobertura de baixes, que, segons Educació, afecten entre el 6% i el 7% del professorat. Aquests darrers dies del trimestre, a més, s'agreuja. «Fa cinc dies que no cobreixen les baixes perquè en falten menys de deu per a les vacances», explica el director d'un CEIP de Tarragona. El fet és que el canvi en el sistema de nomenaments, pel qual Educació designa els interins apuntats a la borsa que han de cobrir les baixes, té part de culpa en el problema, segons analitzen els directors. El del CEIP de Riu Clar, Jaume Musté, explica que «aquest any els nomenaments es fan en dimecres i divendres», en lloc de dimarts i dijous, i els directors han de comunicar la baixa dels mestres els dimarts i dijous al migdia com a màxim de tard. Això comporta que «si comuniqués la baixa dijous a la tarda, no surt a nomenaments fins al dimecres següent, i la baixa no es cobreix fins l'endemà dijous», amb la qual cosa ha passat una setmana, detalla la directora del CEIP de l'Aleixar, Àngels Bigorra.

En resposta, el director dels serveis territorials, Vicent Villena, avança que «potser es tornarà a plantejar el dimarts com a dia de nomenaments», però es mantindrà el divendres. El motiu és que Educació vol «gastar millor els recursos públics», de manera que el mestre substituït no s'incorpora fins dilluns si els nomenaments són en divendres i, per tant, «no se'ls paga» el cap de setmana, que són «dies que no treballen», diu Villena.

Educació tampoc no cobreix les baixes de quatre dies o menys des de ja fa anys, però els directors aspiren que també es cobreixin, ja que sobretot a l'hivern, i més especialment enguany amb el contagi de la grip A, es troben amb diversos mestres de baixa de menys de quatre dies simultàniament. I això desquadra l'organització dels centres, tal com afirma un dels responsables: «Ja no saps qui posar i els directors hem de tapar aquests forats.» Però Educació no cedirà en aquest punt perquè, segons Villena, «els centres tenen dotació de professorat per cobrir-les», diu amb referència als professors de reforç i especialistes.

Fil directe per a urgències

«Que ens atenguin.» És la demanda que ahir van lliurar per escrit més d'un centenar de directors d'escola al registre dels serveis territorials d'Educació de Tarragona. El president de la junta de directors de primària del Tarragonès, Jaume Musté, detallava que des de fa un parell d'anys han de fer les peticions a través del correu electrònic, però els directors asseguren que «és clarament insuficient», sobretot per resoldre temes del dia a dia, urgents i altres de més candents, com ara la cobertura de baixes. De fet, avui mateix tractaran el tema en la junta territorial de directors, però ahir Vicent Villena ja avançava les mesures que vol adoptar a partir del gener: «Ampliarem l'horari d'atenció preferent per als directors en el registre i hi haurà un número de telèfon exclusiu per a les direccions per ser atesos si es dona una situació urgent.»

[inici](#)

EL PERIODICO. 17.12.09

CATALUNYA ÉS LA COMUNITAT AUTÒNOMA ON ELS NENS MENGEN PITJOR

Els pares són culpables que els fills menyspreïn la verdura, la fruita, els llegums i el peix

Els nens que mengen malament abunden a Catalunya. El 51% dels pares catalans reconeixen que els seus fills no s'alimenten de forma equilibrada, segons un estudi dut a terme per l'Observatori de la Nutrició Infantil. És el percentatge més elevat de totes les comunitats autònomes.

L'estudi, elaborat mitjançant entrevistes a més de nou-centes famílies de diferents comunitats amb nens d'entre un i 10 anys, indica que l'índex més baix de nens que mengen malament es dona al País Basc, on només el 27% dels pares admeten que els seus fills mengen de forma poc equilibrada.

Aliments censurats

L'hora de dinar és un suplici per a la meitat dels pares, ja que els seus fills es neguen a provar allò que no els agrada, i passen de la verdura, la fruita, els llegums i el peix.

El doctor Luis Ros, cap de la Unitat de Gastroenterologia i Nutrició Infantil de l'Hospital Miguel Servet de Saragossa, ha precisat que un de cada tres nens menja molt poca varietat d'aliments i gairebé la meitat no arriba a prendre mai els més saludables.

Els pares, culpables

En aquest punt radica una de les causes del comportament del nen que menja malament perquè, per evitar enfrontaments i càstigs, els pares acaben oferint-li solament allò que li agrada. Els primers símptomes es detecten a partir dels dos anys, moment en què s'incorre en el primer error: "pensar que amb el temps se solucionarà el problema i que acabaran menjant de tot per iniciativa pròpia".

No obstant, ha apuntat l'expert, a mesura que van creixent el conflicte es va agreujant, ja que als deu anys un nen ja en fa més de cinc que s'alimenta incorrectament i aquesta conducta és molt complicada de canviar.

Ros ha comentat que els hàbits alimentaris incorrectes poden derivar en problemes en el desenvolupament físic i psíquic, provoquen un baix rendiment escolar i desemboquen en trastorns com l'obesitat, l'anorèxia i la bulímia.

Luis Torres, psicòleg infantil, ha dit que les causes principals d'aquesta situació s'han de buscar en la "cessió" als capritxos i desitjos del nen, en detriment de normes a complir a l'hora dels àpats.

El 90% dels pares admeten que s'enfaden amb els seus fills davant el rebuig del menjar i que la durada del dinar es prolonga en excés. Els nens amb aquesta tendència triguen una mitjana de 45 minuts per menjar, pràcticament el doble de temps que els seus pares consideren suficient, uns 20 minuts.

Els progenitors confessen que acaben cedint a les preferències del nen o intenten distreure'l amb jocs o la televisió. Un 75% dels nens mengen veient la televisió i triguen el doble del que és habitual.

Gairebé un 70% dels pares de nens que mengen malament reconeixen obertament que això preocupa de forma important la família i que va en detriment del seu estat físic i psicològic, al veure's sobrepassats. Els experts han apostat per establir unes normes i una disciplina pel que fa als àpats, respectar uns horaris i uns costums a taula, com menjar en família, no permetre la selecció d'aliments i evitar la televisió i els jocs.

"Quan transcorren els 20 o 25 minuts que ha de durar el dinar, i si el nen s'ha negat a menjar en aquest temps, se li retira el plat de la taula sense provocar discussió o manifestar enuig, i s'intenta evitar que mengi fins a l'àpat següent", ha recomanat Torres.

[inici](#)

EL MAGAZINE DE LA VANGUARDIA. 17.12.09

REPORTAJE

¿PADRES O MÁNAGERS?

Aunque a algunos la idea no les resulte simpática, ser padres implica dirigir las vidas de los hijos. Pero en una sociedad tan competitiva y consumista como la actual, cada vez son más comunes los progenitores tan interesados en sacar el máximo potencial de sus hijos que se convierten en una especie de mánagers. Este afán por crear unos hijos hiperformados tiene sus riesgos, como olvidar la esencia de la educación.

Un mánager es el gerente o directivo de una empresa. Una definición un tanto fría para extrapolarla a algo tan íntimo como la relación padres-hijos, pero la crianza implica dirigir las vidas de los hijos de una forma firme y responsable para ayudarles a ser personas buenas y capaces. En ocasiones, esta dirección se lleva tan al límite que se transforma en una inversión de futuro, en un negocio, incluso.

Es lo que hizo Joseph Jackson cuando, a golpe de látigo, creó los célebres Jackson Five. Hasta que sus hijos lo despidieron, fue un férreo mánager de su prole, como lo es hoy Billy Ray Cyrus de su hija Miley (Hannah Montana). Él gestiona la carrera de la artista, un producto que se calcula que valdrá mil millones de dólares cuando tenga 18 años.

En el deporte abundan también los progenitores (especialmente, hombres) que ejercen de entrenadores y mánagers de sus hijos. Desde tenistas hasta gimnastas, pasando por futbolistas, nadadores y pilotos. Algunos triunfan; muchos nunca lo logran, y otros acaban sus carreras de forma abrupta, incluso demandando a sus padres ante los tribunales.

Es cierto que estos son ejemplos extremos, en unas áreas donde se valora el talento precoz. Sin embargo, en la competitiva sociedad del siglo XXI, donde se mezcla la incertidumbre laboral con un consumismo desaforado, cada vez son más los progenitores que invierten en la formación de sus hijos como si de un producto se tratara. Carl Honoré, autor de Bajo presión (RBA), analiza esta tendencia. "La cultura actual hace que como padres tengamos una presión inmensa para dar todo a nuestros hijos y hacerlos los mejores", afirma.

"Las familias, además, se forman más tarde, por lo que se ha tenido mucho tiempo para pensar en qué modelo de hijo se quiere tener", agrega. En muchos casos, la paternidad y la maternidad llegan tras años en el mundo del trabajo. Se importan los valores de la oficina al hogar y se aplican los recursos de la empresa cuando se quiere mejorar el rendimiento: "Recurrir a expertos, invertir mucho dinero, dedicar muchas horas... Estamos profesionalizando la paternidad", asegura Honoré.

La avalancha de actividades extraescolares, los profesores particulares, los colegios que prometen forjar genios o darles conocimientos financieros ya en primaria, el continuo ir y venir para conseguir niños perfectos o la imposición de amigos por los padres son algunos ejemplos de esa profesionalización.

En Estados Unidos, hace tiempo que existe un nombre para este fenómeno: los padres helicóptero, progenitores que sobrevuelan sin descanso las vidas de sus hijos. En una sociedad como la norteamericana en que la educación es costosa, estas familias gestionan de forma minuciosa las carreras de su descendencia. Desde la elección de la guardería (en Nueva York, se llega a acampar toda la noche frente al parvulario para conseguir plaza), hasta la de universidad.

La actitud de algunos progenitores en las escuelas (atosigando y enfrentándose a los profesores, demandando acceso ilimitado a las clases...) es tal, que algunos centros se reservan el derecho de expulsar a un alumno como consecuencia del comportamiento paterno. Este frenesí no termina con la mayoría de edad: las universidades disponen de un personal especializado para lidiar con preguntas tipo: ¿qué comerá mi hijo? o ¿con quién compartirá el cuarto? Si estudia lejos de casa, la distancia no es problema: el móvil sigue siendo el cordón umbilical para seguirle los pasos. Y si tiene inconvenientes con la nueva dieta, como le ocurrió a una estudiante neoyorquina en Barcelona, siempre hay una madre dispuesta a tomar un avión con una maleta cargada de fibra. El hipercontrol no acaba tampoco con la licenciatura: Honoré cuenta que hay casos de progenitores que han acompañado a sus pequeños a las entrevistas de trabajo.

En España, esta paternidad extrema no es tan común, pero sí son ya habituales las agendas repletas de actividades extraescolares o los padres que aúllan improprios al árbitro y al equipo contrario en los partidos. Influidos por tópicos como “los niños son esponjas” o “a más estímulos, más inteligencia”, los españoles también se apuntan a la estimulación precoz, una de las características de la hiperpaternidad.

La socióloga Eulàlia Solé advierte de que una desmesurada estimulación, sobre todo en la primera infancia, suele generar un estrés contraproducente. “No sólo puede ser perjudicial para la salud –señala– sino también redundar, a la larga, en una desmotivación. Por lo demás, no está demostrado que aprender antes signifique aprender mejor, puesto que a cada edad le corresponden unas capacidades.”

Uno de los principales argumentos de muchas familias a la hora de justificar las apretadas agendas de sus hijos es que estos han de tener el mayor número posible de armas para defenderse en un mundo tan competitivo. Aunque, como señala Solé, esta no es la única razón: “El afán por moldear a los hijos entronca con el narcisismo. Si bien es lógico que se quiera capacitarlos para la competitividad a la que deberán enfrentarse, exagerarlo conduce a exhibir con orgullo los logros del hijo”, apunta.

Los defensores de la hiperpaternidad rechazan las críticas preguntando ¿cómo puede ser perjudicial buscar lo mejor para el hijo y, si este tiene un talento para algo, potenciárselo? Para Carl Honoré, no es dañino apoyar al niño que tiene talento, pero es crucial desarrollar esos talentos por las razones adecuadas: “No porque nos haga sentir orgullosos o porque de esta manera suplimos nuestras frustraciones. El interés, la pasión por esa actividad, deben venir primero y ante todo del niño”.

Eulàlia Solé cree que potenciar las aptitudes de los niños y los adolescentes es positivo. Pero no se les debe conducir a la extenuación física o mental para que sean los primeros, habida cuenta de que a menudo el menor no actúa por elección propia. Y proyectar las aspiraciones personales en los hijos suele tener consecuencias negativas. “Los hijos no han de parecerse ni ser mejores que los padres”, opina.

Esta preparación desmesurada de la prole suele ir acompañada de una sobreprotección. Consiste en limpiar de obstáculos el camino hacia la excelencia del hijo. Esta sobreprotección impide a los menores aprender uno de los recursos fundamentales en la existencia: saber buscarse la vida, tener capacidad de encaje ante los contratiempos.

“En España la hiperpaternidad la ejercen padres de un estrato social muy definido –señala el filósofo José Antonio Marina–, que pueden elegir y que buscan para sus hijos cosas que desde su punto de vista les van a favorecer en el camino del éxito social. Lo que puede ocurrir es que haya padres tan preocupados por el éxito académico de los hijos que los abrumen.” La sobrecarga de actividades extraescolares de algunos niños es, para Marina, el ejemplo que mejor ilustra esta tendencia.

El artífice de la Universidad de Padres (www.universidaddepadres.es) distingue dos actitudes en el enfoque de estas actividades extraescolares: “Para las madres son una solución práctica a la conciliación laboral y familiar; para los padres, intuitivo, son más una herramienta de preparación de futuro”.

La preparación, los resultados brillantes, son los principales objetivos de progenitores para quienes las buenas notas son un sinónimo de buena educación. Pero para Marina, esta idea es un error. “Porque la educación –argumenta– es la suma de la instrucción (los conocimientos adquiridos) y de la formación del carácter (es decir, los recursos para ejecutar esa instrucción recibida, como la constancia, el esfuerzo y la capacidad de soportar la frustración).” Marina sostiene que esta última parte de la ecuación, la formación del carácter, está siendo olvidada, por lo que “hay personas llenas de másters, pero sin los recursos fundamentales que les sirvan para aprovecharlos”.

Todo este management de los hijos se hace a menudo en detrimento de otro aspecto esencial en la educación: la disciplina, un tema al que, precisamente, Marina ha dedicado un libro recientemente, *La recuperación de la autoridad* (Ed. Versátil). Honoré también considera fundamental reaprender a poner límites. “Derrochamos tiempo, dinero y energía en ayudar a nuestros hijos a construir un currículum demoledor, pero tendemos a ser bastante poco firmes en el frente de la disciplina. Los padres tenemos que recuperar el arte de decir no”, apunta.

Esta situación lleva a la pérdida de autoridad paterna, que hace que, en muchos casos, se abandone la dirección de los hijos en la adolescencia, en cuanto ya no se dejan manejar. El resultado son jóvenes sobrados de conocimientos, pero faltos de límites, de empatía, de recursos para buscarse la vida y aceptar frustraciones.

Una línea muy fina

Para los psicólogos, existe una línea muy fina entre los progenitores que quieren apoyar a sus hijos y aquellos que quieren empujarlos a toda costa. He aquí algunas pistas para saber si se está yendo demasiado lejos:

-Los padres han de preguntarse, primero que nada, si la inversión se hace por el hijo o por ellos (para suplir una frustración propia o para demostrar que su hijo es especial).

-Las enfermedades, físicas o mentales, son el signo más obvio de que algo va mal. El factor emocional es decisivo. La inquietud, la inapetencia en la mesa, el dormir mal, son signos en los pequeños que deben disparar la alerta.

-Muestras de un exceso de celo con los hijos son: hacerles los deberes; apabullar al árbitro o al equipo contrario en los encuentros deportivos; dejarles tomar menos riesgos que los que uno tomó a su edad; descubrir que se duermen de camino a las actividades extraescolares; que estas sean la principal fuente de conversación con ellos, y descubrir que se aburren con facilidad, y que siempre necesitan a un adulto para que les oriente.

Tiempo para todo

Algunas sugerencias para equilibrar la preparación de los hijos con su tiempo libre y la convivencia familiar:

- Desoír la presión externa: si el hijo del vecino estudia inglés y chino a los tres años, no se ponga nervioso: habrá tiempo para todo.

- A la hora de apuntar a los pequeños a una actividad, se debe comprobar que existe en ellos un interés genuino, que no sólo se dejan llevar.

- No los especialice desde pequeños: ofrézcales diversas opciones para que descubran por sí mismos qué es lo que más les gusta hacer.

- No dejar que las actividades extraescolares se conviertan en el eje de la vida familiar.

- Garantizar que los hijos pasan un rato al día –una hora o dos– sin pautar y sin que interfiera la tecnología. Será un tiempo para jugar a su aire e inventar su propio entretenimiento.

- Guardar tiempo semanalmente para pasarlo en familia y sentarse a la mesa juntos diariamente y sin televisión.

[inici](#)

LA VANGUARDIA. 17.12.09

CARTA DEL LECTOR

L'ASCENSOR SOCIAL

JOSEP AMETLLA - Barcelona - 17/12/2009

L'investigador Manel Esteller, a La Contra del 15/ XII/ 2009, es declara producte de l'equitat que introdueix l'ensenyament públic. En paraules de Lluís Amiguet: "Nuestra escalera social". Crec que el doctor Esteller devia anar a l'institut fa cosa de 25 anys, quan l'ensenyament públic era ben diferent. La situació actual la descriu ell mateix: "En los institutos, los valores del pelotazo y el dinero (...) convierten a quien tiene interés por la ciencia en un empollón inadaptado". Jo hi afegiria els valors de la vagància i la mala educació, que fan que els alumnes interessats a aprendre siguin els rares de la classe.

Aquesta és la lluita diària dels professors. Necessitem l'ajuda del Departament d'Educació, però moltes vegades les seves mesures van en direcció contrària al sentit comú. Un exemple: ara per expulsar un alumne conflictiu caldrà l'acord de la família. Si no hi ha acord, l'haurem de suportar (atendre, diuen ells). Ens haurem de començar a preguntar si hi ha interès en què l'ensenyament públic deixi de fer d'ascensor social i passi a ser aparcament social.

[inici](#)

LA GENERALITAT VALENCIANA DESCARTA PORTÀTILS A LES AULES PERQUÈ PROVOQUEN MIOPIA

Els estudiants valencians seran del pocs de tot l'estat que no tindran ordinadors portàtils a classe. La Generalitat Valenciana ho descarta i argumenta que aquests aparells provoquen miopia i fan que els alumnes adoptin postures d'esquena "no aconsellables". El ministre d'Educació ha lamentat la decisió del govern valencià mentre que els professionals de la salut han criticat l'oportunisme dels arguments. No és la primera vegada que el govern valencià es desmarca d'una iniciativa educativa promoguda pel govern de Zapatero.

Amb l'argument que els ordinadors de deu polzades causen miopia, el conseller d'Educació del govern valencià, Alejandro Font de Mora, ha justificat que el seu executiu no implanti els ordinadors portàtils a les aules. Els alumnes valencians seran dels pocs de tot l'estat que no tindran l'oportunitat d'aprendre amb aquestes eines.

Altres raons que esgrimeix Font de Mora per desestimar el pla Escola 2.0 és que s'ha d'invertir en aules d'informàtica i en preparació del professorat, i el govern valencià no disposa del pressupost necessari per fer-ho.

La decisió de la Generalitat Valenciana ha estat criticada per sindicats, pares i mestres. També ho ha lamentat el ministre d'Educació, Àngel Gabilondo, qui ha fet referències sarcàstiques a les teories sobre la miopia del govern valencià. Fins i tot els professionals de la salut han volgut alçar la seva veu en tot aquest tema i han demanat al conseller d'Educació que no utilitzi arguments mèdics per justificar decisions polítiques.

[inici](#)

NO TROBEN TUTORS DE PRÀCTIQUES PER AL NOU MÀSTER DE FORMACIÓ DE PROFESSORS DE SECUNDÀRIA

Les universitats que imparteixen el nou màster de formació de docents de Secundària tenen problemes per trobar professors d'institut que vulguin fer de tutors de pràctiques dels seus alumnes. Segons ha pogut saber Catalunya Ràdio, la indefinició a l'hora de compensar la feina d'aquests docents ha fet que molts dels que s'havien ofert inicialment s'estiguin fent enrere. Alguns dels professors reclamen una compensació econòmica, però el govern ho descarta.

Jaume Prat, el director de l'IES Joan Manel Zafra de Barcelona, un dels instituts que havia mostrat interessat a acollir alumnes en pràctiques, ara no ho acaba de veure clar. Segons ha explicat: "Com que la feina de tutor del màster no és una de les tasques incloses en les feines que han de fer els professors de Secundària, cal oferir una compensació econòmica per fer-la".

Una compensació que el departament d'Educació ja ha descartat, però que es podria resoldre si les universitats donessin als docents que fan de tutors la categoria de professors associats a les seves facultats. Mentre això no es resol, les universitats no troben voluntaris i no descarten solucions com la que apunta Chema Gutiérrez, responsable de les pràctiques al màster de la Universitat de Barcelona: "Si no es troba solució a Barcelona, en buscarem a altres municipis com Sabadell, el Prat, Sant Cugat o fins i tot a Mataró, Tarragona o Girona". El títol del màster, que des d'aquest curs substitueix l'antic CAP, serà indispensable per poder fer de professor a Secundària.

[inici](#)

CARTA DEL LECTOR

EQUIVALENCIAS EN BOLONIA

AUSIAS GONZALEZ

El nuevo plan de estudios trae una novedad hasta ahora desconocida en la equivalencia de títulos. Subrepticamente el Gobierno, como por arte de magia, va a rebajar la titulación superior universitaria a media. Bolonia establece un grado de cuatro años y un master de dos; pues bien, si lo normal hubiese sido que la equivalencia de las titulaciones superiores fuera master y de las titulaciones medias fuera grado, el Gobierno ha decidido que todos seamos grado.

Puede que la excusa sea que ninguna de las titulaciones actuales se ajusta al plan Bolonia completamente, pero lo cierto es que si hasta ahora un titulado superior universitario podía hacer un doctorado, en un futuro tendrá que hacer un master para tener un título que le dé acceso a un doctorado, que es lo mismo que tiene que hacer el que actualmente tenga un título medio universitario.

Insto a todos los licenciados y titulados superiores (abogados, periodistas, médicos, arquitectos, psicólogos, filósofos, ingenieros, etcétera) a quejarse enérgicamente de esta medida.

[inici](#)